

PERSBERICHT

Woensdag 24 aug. 2021

Stikstof in Noord-Brabant: 50 nieuwe rechtszaken dreigen over gesjoemel met stikstofrekeningen

Mobilisation (MOB) en vereniging Leefmilieu starten 50 nieuwe natuurvergunningprocedures in Noord Brabant. Zij vechten de stikstofrekenregels aan waarmee het provinciebestuur van Noord-Brabant natuurvergunningen wil gaan verlenen voor bestaande bedrijven die zonder de noodzakelijke natuurvergunning zijn uitgebreid.

De provincie is van plan om de ca. 750 Brabantse PAS-melders zonder vergunning in verschillende bedrijfsectoren te gaan legaliseren op basis van het weg-rekenen van de stikstofemissietoenames van die bedrijven. Dit wordt salderen genoemd. De twee organisaties stellen dat wordt gesjoemeld met de stikstofrekeningen.

Onder het Programma Aanpak Stikstof (PAS) hebben de provincies toegelaten dat tussen 1 juli 2015 en 29 mei 2019 ca. 3.600 bedrijven met een beperkte stikstoftoename vergunningvrij konden uitbreiden. Die bedrijven konden volstaan met een melding. Met de PAS uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 staat vast dat die uitbreidingen wel vergunningplichtig zijn, en dus in werking in strijd met de Wet natuurbescherming. De provinciebesturen willen die bedrijven legaliseren op basis van rekeningen waarmee emissietoenames op de ene locatie worden weggestreept tegen emissieafnames op een andere locatie. De twee organisaties stellen met de procedures de schimmige rekenregels aan de kaak op basis waarvan het provinciebestuur de bedrijven vergunning wil gaan verlenen. De regels voor salderen zijn door provincies onder meer vastgelegd in de *Richtlijn Intern en Extern Salderen*.

MOB en de vereniging stellen dat vaak onduidelijk is hoeveel stikstofemissies in vergunningen zijn toegestaan.¹ Daarnaast is vaak onduidelijk welke emissies in werkelijkheid optreden. Dit laatste speelt vooral in de veehouderij, de grootste bron van stikstofemissies. Hierdoor zijn betrouwbare stikstofrekeningen nauwelijks mogelijk. Bovendien staan de provincies toe dat met vergunde maar nooit gerealiseerde emissies mag worden gesaldeerd. Dit speelt bij zowel de industrie als in de agrarische sector. Uit onderzoek van de WUR en Eenvandaag blijkt dat door deze latente emissies de werkelijke emissies nog met tientallen procenten kunnen stijgen.²

¹ <https://www.bd.nl/brabant/hoe-stikstofhandel-de-bv-brabant-opnieuw-in-gevaar-brengt-er-is-iets-gruwelijks~a2e7cc3f/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.startpage.com%2F>

² *Inventarisatie onbenutte emissieruimte in vergunningen van veehouderijen rondom de Peelvenen* (WUR, Poudroyen 29 november 2018),

MOB

email: Info@mobilisation.nl; website: www.mobilisation.nl

Daarnaast noemen de twee organisaties als fundamenteel bezwaar dat met salderen natuurschade tot verhandelbaar bedrijfskapitaal wordt gemaakt. Door privaatrechtelijke emissiehandel onderdeel te maken van de vergunningbesluiten maken de provinciebesturen het zichzelf onmogelijk controle te houden over stikstofemissies. Bovendien krijgen gratis vergunde emissies plotseling geldwaarde. Het gaat hier om tientallen miljarden Euro's. De belastingbetaler dreigt nu te moeten gaan betalen voor het uitkopen van vergunningen. Marktwerking rond stikstofemissies is als een molensteen om de nek van het stikstofbeleid.

Eerder zijn soortgelijke procedures gestart in de provincies Gelderland, Friesland en Overijssel.

Mobilisation en vereniging Leefmilieu zijn bereid om constructief mee te denken over een goede oplossing voor de PAS-melders. Voorwaarde is volkomen transparantie over eerlijke rekenregels voor stikstof die recht doen aan de natuurbelangen.

Valentijn Wösten, juridisch raadsman van Mobilisation:

Het provinciebestuur van Noord-Brabant maakt rekensommen op basis van schimmige rekenregels. De rechter heeft in meerdere uitspraken scherpe kritiek geleverd op die rekenregels. Het provinciebestuur trekt zich willens en wetens niets aan van de bestuursrechter. Dit moet minachting voor de rechter worden genoemd. Op basis van valse rekensommen dreigt een grote toename van stikstof te worden toegestaan.

Interview met Johan Vollenbroek, voorzitter van Mobilisation

Waarom deze handhavingsverzoeken?

“Nederland zit helemaal op slot door het stikstofinfarct. Een drama voor de Nederlandse economie. We lopen tientallen miljarden aan investeringen mis omdat er bijna niet gebouwd kan worden. En de Nederlandse regering doet vrijwel niets om het probleem op te lossen. Premier Rutte en minister Schouten maken er een puinhoop van. Nederland kan alleen van het stikstofinfarct afkomen door vooral de stikstofuitstoot van de agrarische sector, en dan met name de veehouderij met 75 procent terugdringen.”

Hoe dan?

“Dat kan nauwelijks nog met technische maatregelen, maar vooral ook door te snijden in de veestapel. En dat durft het kabinet niet aan. Premier Rutte en minister Schouten hebben slappe knieën. Ze zijn bang dat de boeren weer met dikke trekkers naar Den Haag gaan oprukken. En dus doen ze praktisch gezien niets om de stikstofcrisis op te lossen. Erger: door de agrarische sector maximaal te faciliteren wordt Nederland alleen maar verder het stikstofmoeras ingeduwd. Het belangrijkste doel van onze handhavingsverzoeken is om weer beweging in het stikstofdebat te krijgen. Wij zijn er niet op uit om specifiek deze vijftig bedrijven dwars te zitten.”

Toch lijkt dat wel de praktijk

“Nee die bedrijven kunnen juist blij met ons zijn. Minister Schouten stelt dat de laatste PAS-melders in 2025 wel gelegaliseerd zouden kunnen zijn. Dat is vanaf de uitspraak van de Raad van State gerekend zes jaar later. Dat is toch absurd. Dat kun je die bedrijven toch ook niet aandoen? Het laat zien hoe de minister van Landbouw er een puinhoop van maakt. Door onze verzoeken komt er sneller duidelijkheid voor deze agrarische bedrijven.”

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/11/29/rapport-inventarisatie-onbenutte-emissieruimte-in-vergunningen-van-veehouderijen-rondom-de-peelvenen>

<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/te-ruime-regels-voor-stikstofhandel-gevaar-voor-toch-al-overbelaste-natuur/>

En wat als ze geen natuurvergunning krijgen?

“Dan zullen ze moeten kiezen. Stoppen of stikstofruimte kopen zoals het er nu voorstaat. We zijn geen voorstander van die hele stikstofhandel. Die brengt misschien aardig wat geld in het laatje voor de stoppende boeren, maar het is een ramp voor de blijvers. De kosten om te kunnen blijven boeren, lopen daardoor verder op, terwijl de verdiensten in de agrarische sector maar matig zijn. Het Rijk doet er beter aan om flink over de brug te komen voor boeren die willen stoppen en stikstofhandel te verbieden. Zij zijn door het wanbeleid van de regering in de afgelopen decennia in de problemen gekomen, nu moet de regering ook maar de portemonnee trekken om hen uit te kopen.”

Wat zou er verder moeten gebeuren?

“Het risico van een herhaling van het PAS-debacle kunnen we ons niet permitteren. Er kan geen sprake van zijn dat opnieuw op basis van incidenten- en achterkamertjespolitiek wordt gehandeld, zoals eerder is gebeurd voor en tijdens het PAS in de periode 2009-2015.

Het kabinet moet met een masterplan toekomst duurzame Nederlandse landbouw komen. Stikstof is maar één van de kernproblemen. Een integrale oplossing bedenken voor de absurd hoge stikstofuitstoot in Nederland. En dat in samenspraak met alle relevante maatschappelijke partijen. Met als uiteindelijk doel dat in 2030 de emissies met minimaal 50 procent zijn afgenomen. Zodat de nu nog steeds voortgaande verzuring en vernietiging van natuur tot staan wordt gebracht, met als doel te redden wat er nog te redden valt.”

=====

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Mr. Valentijn Wösten, Wösten juridisch advies te Den Haag, raadsman Mobilisation en vereniging Leefmilieu: 06 5064 1848

Johan Vollenbroek, voorzitter Mobilisation: 06 5467 4047